41994D0001

A VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(1994. április 26.)

a belső határokon a közúti határátkelőhelyeken zajló forgalom akadályainak és korlátainak megszüntetését célzó kiegészítő intézkedésekről

(SCH/Com-ex (94)1 rev. 2)

A VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁG,

tekintettel a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény 132. cikkére,

tekintettel a fenti egyezmény 2. cikkére,
jóváhagyólag tudomásul veszi a személyellenőrzések belső határokon történő megszüntetéséről szóló dokumentumot (SCH/I-Front (94)1 rev. 3),

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

A belső határokon a közúti határátkelőhelyeken zajló forgalom akadályainak és korlátainak megszüntetését célzó kiigazító intézkedéseket az e határozathoz mellékelt dokumentumnak megfelelően kell végrehajtani. E kiigazító intézkedések végrehajtása a Szerződő Felek nemzeti hatáskörébe tartozik.

Bonn, 1994. április 26.

az elnök

Bernd SCHMIDBAUER

A BELSŐ HATÁROKON A KÖZÚTI HATÁRÁTKELŐHELYEKEN ZAJLÓ FORGALOM AKADÁLYAINAK ÉS KORLÁTAINAK MEGSZÜNTETÉSÉT CÉLZÓ KIEGÉSZÍTŐ INTÉZKEDÉSEK

A schengeni országok közötti belső határokon történő ellenőrzések megszüntetésének végrehajtása maga után vonja az utazást korlátozó akadályok, különösen az olyan akadályok megszüntetését is, amelyeket a korábbi ellenőrzéshez szükséges létesítmények alkotnak.

A Szerződő Felek ezért haladéktalanul meg kívánják kezdeni az akadályok fokozatos felszámolását, amint kedvező eredményekről értesülnek a Schengeni Információs Rendszer beindítása kapcsán.

Az 1. szakasz olyan intézkedésekből fog állni, amelyek különösen szükségesek annak biztosítása céljából, hogy a belső határokon zökkenőmentesen lehessen átkelni, és amelyeket túlzott költségek előidézése nélkül is viszonylag gyorsan végre lehet hajtani.

Ebből a célból elsősorban a következő intézkedéseket kell meghozni:

– a határellenőrzés céljából lezárt útpályákat és sávokat meg kell nyitni, különösen az autópályákon lévő határátkelőhelyeken,

– a nagy sebességgel áthaladó járművek akadályozásának elkerülése végett a középső sávokról el kell távolítani az ellenőrzőkabinokat,

– a határátkelőhelyeken az út fölé nyúló tetőket le kell bontani a látásviszonyok javítása, továbbá a légnyomásváltozás okozta zavaró behatások csökkentése érdekében,

– sebességkorlátozások megszüntetése; esetleges új sebességkorlátozás bevezetésének egyetlen kritériuma csak a közúti biztonság lehet,

– műszaki korrekciók annak érdekében, hogy a járművek az autópályákon és hasonló utakon visszafordulhassanak abban az esetben, ha az ellenőrzést közrendvédelmi vagy nemzetbiztonsági érdekből átmenetileg visszaállítják, és a járművek nem haladhatnak át.

E programok megvalósítása a Szerződő Felek nemzeti hatáskörébe tartozik, és ha az jogi vagy gyakorlati szempontból szükséges vagy célszerű, közös egyeztetés, vagy megállapodás útján történik.

A Schengeni Végrehajtási Egyezmény hatálybaléptetésének időpontjáig az 1. szakaszban leírt intézkedések közül a lehető legtöbbet, de legalább azokat végre kell hajtani, amelyek hosszú előkészület nélkül is gyorsan megvalósíthatók (például a közúti akadályok eltávolítása).

Az 1. szakasz fennmaradó kiigazító intézkedéseinek előkészítését a következő ütemterv szerint kell elvégezni:

1. Az 1994. július 1. és szeptember 15. közötti időszakban át kell tekinteni a fennálló helyzetet, és a kiigazító intézkedések végrehajtása céljából listát kell összeállítani az egyes belső határátkelőhelyeken foganatosítandó intézkedésekről.

   Szem előtt tartandó, hogy a rendőrségi együttműködést szolgáló létesítményeket átmenetileg meg kell tartani egyes határátkelőhelyeken, ami annyit jelent, hogy például a sebességkorlátozást fenn lehet tartani az érintett szervekhez vezető utakon.

2. Az 1994. szeptember 15. és október 31. közötti időszak a szomszédos országok közötti egyeztetés szakasza. Ebben az időszakban a szomszédos országoknak meg kell egyezniük azokról a tevékenységekről, amelyek a kiigazító intézkedések gyakorlati megvalósításához szükségesek az egyes határátkelőhelyeken.

3. A Szerződő Felek gondoskodnak arról, hogy a Schengeni Végrehajtási Egyezmény hatálybaléptetéséhez szükséges tervezést 1994. december 31-ig befejezik.

A Szerződő Felek mindhárom előkészítő szakasz végén jelentést tesznek a Központi Csoportnak az ütemterv végrehajtásában elért eredményekről, amely jelentéshez részletes táblázatokat csatolnak.

SCH/I-Front (94) 1 rev. 3

A SZEMÉLYELLENŐRZÉS MEGSZÜNTETÉSE A BELSŐ HATÁROKON

Évek intenzív előkészítő munkája után az 1990. június 19-én kötött Schengeni Végrehajtási Egyezményben elrendelt kiegészítő intézkedések mindegyikét majdnem teljes mértékben végrehajtották, és az e területen fennmaradó munkák, például a Schengeni Információs Rendszer kapcsán, jelenleg is állandó ütemben folynak.

Annak a célnak az eléréséhez, amit ezeknek a kompenzációs intézkedéseknek lehetővé kell tenniük – azaz a személyellenőrzés megszüntetéséhez a belső határokon – még egyes rendelkezések hiányoznak. A közös határokon történő ellenőrzések megszüntetése további, akár a kompenzációs intézkedések végrehajtása utáni késlekedésének elkerülése attól függ, hogy a szükséges előfeltételeket teljesítsék. Ennek kapcsán nem csak az ellenőrzéseket kísérő formaságok mellőzése fontos, hanem a belső határokon a szabad mozgást akadályozó olyan akadályok megszüntetése is, amelyekre korábban az ellenőrzések elvégzéséhez volt szükség.

Annak biztosítása érdekében, hogy e művelet rendben menjen végbe, konkrét akcióprogramra van szükség a különböző lépések végrehajtása céljából.

1. A személyellenőrzés és a határátlépéshez szükséges útiokmányok bemutatási kötelezettségének megszüntetése a szárazföldi országhatáron, a kikötőkben és a repülőtereken

1.1. *Személyellenőrzés megszüntetése*

A Schengeni Végrehajtási Egyezmény 2. cikke (1) bekezdésének értelmében a belső határokat bármely ponton át lehet lépni anélkül, hogy személyellenőrzésre kerülne sor.

Következésképpen az illetékes hatóságoknak mellőzniük kell a belső határokon végzett ellenőrzéseket, kivéve az egyezmény 2. cikkének (2) bekezdésében meghatározott eseteket.

Megfordítva ez azt jelenti, hogy a határokon való átkeléskor minden utazó – nemzetiségétől függetlenül – mentesül a határrendészeti ellenőrzés alól, és a jövőben nem lesz kötelező az engedélyezett határátkelőhelyeket használni.

A személyellenőrzés megszüntetése a belső határokon nem érinti a Schengeni Végrehajtási Egyezmény 22. cikkének rendelkezéseit, sem pedig a Szerződő Felek illetékes hatóságaira a nemzeti jogszabályok alapján ruházott hatásköröknek saját területükön – köztük a határövezetekben is – történő gyakorlását, amelyeknek az a célja, hogy ellenőrizzék az iratok és útiokmányok birtoklására, magánál tartására és bemutatására vonatkozó kötelezettség betartását.

Az alternatív határellenőrzések ellentétben állnak a Schengeni Végrehajtási Egyezmény ellenőrzések megszüntetéséről szóló rendelkezéseivel. Az alternatív határellenőrzések olyan rendszeresen végzett személyellenőrzéseket jelentenek, amelyeket a határátkelésre tekintettel hajtanak végre a határral szomszédos mögöttes területeken vagy meghatározott határövezetekben. Ez nem érinti a 2. cikk (2) bekezdésének rendelkezéseit.

A repülőtereken vagy tengeri kikötőkön keresztül beutazó és kiutazó személyek csak akkor mentesülnek az ellenőrzés alól, ha közös határon kelnek át, például légi, vagy tengeri út esetén a schengeni területen belül. Mivel az utasokat automatikusan schengeni és nem schengeni csoportokra osztják, az ellenőrzést a gyakorlatban csak akkor lehet megszüntetni légi és tengeri utak esetén, ha a repülőterek és kikötők rendelkeznek a szükséges elkülönített kezelési területtel.

A Szerződő Feleknek meg kell tenniük a megfelelő lépéseket:

– a nagyközönség,

– a rendőrség,

– a határvédelemért felelős hatóságok és

– a repülőterek és kikötők üzemeltetői és a fuvarozók

tájékoztatására a belső határokon az ellenőrzések megszüntetése révén felmerült új helyzet különböző jellemzőiről.

1.2. *Belső határok átlépése esetén a határátlépési útiokmányok bemutatási kötelezettségének megszüntetése*

A határellenőrzés megszüntetése együtt jár az útiokmány birtokosát a határ átlépésére jogosító érvényes okmány felmutatására vagy bemutatására vonatkozó kötelezettség megszűnésével.

Ez a rendelkezés nem áll ellentétben azokkal az adott ország területén alkalmazható nemzeti rendelkezésekkel, amelyek a személyazonosságot igazoló és a tartózkodásra jogosító okmány birtoklására, magánál tartására és bemutatására vonatkoznak.

A delegációk 1994 áprilisának vége előtt közlik a megfelelő nemzeti rendelkezéseket, továbbá közlik, hogy országukban mely személyazonosító okmányok szükségesek, és hogy nemzeti jogszabályaikban milyen ellenőrzéseket írnak elő.

2. A közúti határátkelőhelyeken történő áthaladás akadályainak és korlátainak megszüntetését célzó kiigazító intézkedések

A személyellenőrzés megszüntetése a legfőbb eszköz a határokon át történő mozgás szabadságának megvalósításához. E célkitűzés megvalósítása céljából mindazonáltal fel kell számolni azt az infrastruktúrát, melynek létét eddig az ellenőrzések szükségessége indokolta, és amelyek akadályozzák a mozgás szabadságát.

2.1. *Általános észrevételek*

a) A belső határokon elhelyezkedő átkelőhelyek – legalábbis a legnagyobbak és legfontosabbak – számos olyan épületből és létesítményből állnak, amelyek egy egységet alkotnak.

A kezdeti szakaszban a Szerződő Felek által az ellenőrzések megszüntetését kiegészítő intézkedések céljából vállalt tevékenységek kizárólag olyan lépésekből állnak, amelyek célja annak biztosítása, hogy a határok átlépését semmi ne akadályozza.

Az egyéb épületek lebontásához vagy a korábbi ellenőrző akadályok emlékét ébren tartó épületek más célra történő hasznosításához, továbbá az olyan fontos feladatokhoz, mint például a nyomvonalak kiegyenesítése, a második szakaszban kezdenek hozzá.

b) A legtöbb schengeni állam kétoldalú megállapodásokat kötött a szomszédos államokkal arról, hogy a határon áthaladó forgalom ellenőrzését, közös ellenőrzés révén, melyik állam területén végezzék el. Ennek megfelelően az ellenőrzésről rendelkező végrehajtási megállapodásokat gyakorlatilag minden átkelőhelyen összevonták. Következésképpen a schengeni rendszer megvalósítása céljából szükséges korrekciók feltételezik a két szóban forgó szomszédos állam megállapodását. A Szerződő Feleknek gyorsan meg kell kötniük ezeket a megállapodásokat, és erről tájékoztatniuk kell a Végrehajtó Bizottságot.

2.2. *Műszaki jellegű infrastrukturális változtatások*

Elsősorban különösen a következő intézkedéseket kell előkészíteni:

– számos átkelőhelynél, különösen az autópályákon, forgalmi sávokat hoztak létre a járművek számára, de ezeket biztonsági sorompókkal vagy szalagkorláttal zárták le. Ezeket a sávokat a forgalom előtt meg lehet nyitni, és az ezt célzó intézkedéseket a lehető leghamarabb meg kell hozni,

– a középső sávokban épített ellenőrzőkabinok, különösen az autópályákon, túl közel vannak a forgalmi sávhoz, és veszélyt jelentenek a nagy sebességgel haladó járművekre. Ezért azokat le kell bontani,

– amennyiben a járművek nagy sebességű haladása megengedett, le kell bontani a határátkelőhelyeken az út fölé benyúló tetőket a látásviszonyok javítása, továbbá a légnyomásváltozás okozta zavaró behatások csökkentése érdekében.

2.3. *Forgalmi korlátozások felszámolása*

Amint a szükséges feladatokat elvégezték, lehetővé válik a jelenleg érvényes sebességkorlátozások eltörlése. Kizárólag a közúti közlekedés biztonságának követelményei indokolhatják új sebességkorlátozás bevezetését.

2.4. *A belső határokon végzett ellenőrzések átmeneti visszaállítására vonatkozó rendelkezések*

Amennyiben a Schengeni Végrehajtási Egyezmény 2. cikke (2) bekezdésének értelmében a belső határokon történő ellenőrzések átmeneti visszaállítása bizonyul szükségesnek, alkalmi jelzőtáblák révén a határrendészet járőrei bevezethetik az ellenőrzések végzéséhez szükséges sebességkorlátozásokat. Ez szükségtelenné teszi állandó jelzőtáblák felszerelését ebből a célból.

Mindazonáltal abból a célból, hogy egy beléptetés megtagadására vonatkozó határozat végrehajtását biztosítsák, technikai előkészületeket kell tenni, amelyek lehetővé teszik a forgalom visszafordítását. Ezért intézkedéseket kell tenni annak biztosítása céljából, hogy szükség esetén azonnal megnyitható, mozgatható szalagkorlátokat szereljenek fel az autópályák, vagy hasonló közutak közepén elhelyezkedő biztonsági elválasztó szigeteken.

2.5. *Akcióprogramok*

A Schengeni Végrehajtási Egyezmény gyakorlati megvalósítása céljából a Szerződő Feleknek részletes programokat kell kidolgozniuk a határátkelőhelyek infrastrukturális átalakításának első szakaszára, és azokat be kell nyújtaniuk a Végrehajtó Bizottságnak.

Elsősorban az alábbi intézkedéseket kell meghozni a megfelelő időben az egyezmény hatálybaléptetésének időpontjáig:

– a forgalom előtt meg kell nyitni azokat a közúti sávokat, különösen az autópályákon elhelyezkedő határátkelőkön, amelyek eddig határellenőrzés céljából le voltak zárva,

– a középső sávok ellenőrzőkabinjait le kell bontani azért, hogy azok ne veszélyeztessék a nagy sebességgel elhaladó járműveket,

– le kell bontani a határátkelőhelyeken az út fölé benyúló tetőket a látásviszonyok javítása, továbbá a légnyomásváltozás okozta zavaró behatások csökkentése érdekében,

– el kell törölni a sebességkorlátozásokat, esetleges új sebességkorlátozás bevezetését kizárólag közúti közlekedésbiztonsági okok indokolhatják,

– műszaki átalakításokat kell véghezvinni annak érdekében, hogy a járművek egy U-kanyarral megfordulhassanak az autópályákon és hasonló utakon abban az esetben, ha a határellenőrzéseket a közrend védelme érdekében vagy nemzetbiztonsági érdekből átmenetileg visszaállítják.

E programok a Szerződő Felek hatáskörébe tartoznak, végrehajtásuk közös egyeztetés, vagy megállapodás útján történik, ha ezt a körülmények, vagy jogi megfontolások szükségessé, vagy célszerűvé teszik. A Szerződő Felek a Főtitkárságnak számolnak be az általuk meghozott intézkedésekről.

3. **Tájékoztatás az ellenőrzések előrehozott megszüntetéséről a Schengeni Végrehajtási Egyezmény hatálybaléptetése előtt**

A Schengeni Végrehajtási Egyezmény alapjául szolgáló stratégia az, hogy a belső határokon végzett ellenőrzések megszüntetését kompenzációs intézkedések bevezetésének kell megelőznie.

A fő kompenzációs intézkedések egyike, a Schengeni Információs Rendszer még befejezésre vár, ami azt jelenti, hogy a személyellenőrzést alapvetően még fenn kell tartani a belső határokon.

A Szerződő Felek véleménye szerint a belső határokon végzett ellenőrzéseket a körülmények függvényében, kétoldalú megállapodások alapján egyes esetekben, szimbolikus gesztusként és próbaidőre meg lehet szüntetni, amennyiben ez nem, vagy nem súlyosan érinti a biztonságot (kísérleti projektek).

Amennyiben a Szerződő Felek az ellenőrzések ilyen előzetes megszüntetését a kompenzációs intézkedések bevezetése előtt tervezik, erről tájékoztatniuk kell a Végrehajtó Bizottságot.

4. **Konzultáció alternatív határellenőrzések végzése esetén**

A Schengeni Végrehajtási Egyezmény 2. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy ha egy Szerződő Fél a közrend védelme érdekében vagy nemzetbiztonsági érdekből úgy határoz, hogy korlátozott időtartamra nemzeti határellenőrzéseket végez, előzetesen konzultálnia kell a többi Szerződő Féllel.

Tekintettel a fenti rendelkezés értelmére és céljára, ez a rendelkezés vonatkozik a határral szomszédos mögöttes területeken vagy meghatározott határövezetekben végzett alternatív határellenőrzésekre is (lásd az 1.1 pontot).

Amennyiben egy Szerződő Fél ilyen intézkedést tervez, úgyanúgy kell tájékoztatnia a többi Felet, mint a közvetlenül a belső határoknál végzett ideiglenes ellenőrzések esetében.